

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 11. 9. 2018

Dne 11. 9. 2018 se od 9.30 hod. uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále též „KD“) pro krajské úřady (dále též „KÚ“) k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: Mgr. Ing. Jan Strakoš, Mgr. Stanislav Pšenička, JUDr. Myron Zajonc, Mgr. Eva Dianišková z OVS, Mgr. Luboš Tichý z odboru legislativy a koordinace předpisů, (dále jen „OLG“), a Mgr. Milena Ecková z odboru mezinárodní spolupráce a Evropské unie, (dále jen „OMSEU“).

Mgr. Ing. Strakoš přivítal účastníky KD, seznámil je s programem a poté bylo přistoupeno k jeho prvnímu bodu, tj. prezentaci problematiky ochrany symbolu Červeného kříže vzešlé z iniciativy OMSEU.

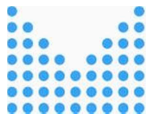
I. Informativní vystoupení – Znak Červeného kříže, jeho ochrana a užívání

Mgr. Ecková a Mgr. Ing. Strakoš v rámci úvodního vystoupení prezentovali dokument Národní skupiny pro implementaci mezinárodního humanitárního práva, (dále jen „NSMHP“)¹, s názvem „Znak Červeného kříže, jeho ochrana a užívání“, který byl připraven i ve spolupráci s OLG na základě iniciativy Českého červeného kříže v reakci na konkrétní případy neoprávněného použití znaku Červeného kříže. Mgr. Ecková uvedla, že hlavním cílem materiálu, který je přílohou zápisu z tohoto KD², a který nahrazuje předchozí dokument věnovaný této problematice z 3. 10. 2013, je především seznámit veřejnost s ochranou a podmínkami užívání znaku Červeného kříže a jemu rovnocenných mezinárodních rozeznávacích znaků (k nim dále viz příložený materiál). Dokument poskytuje odpovědi na otázky, za jakých podmínek a k označení jakých osob či objektů je užití znaku Červeného kříže přípustné a kdy nikoli; resp. kdy může být jednání různých subjektů kvalifikováno jako přestupek či dokonce jako trestný čin.

Mgr. Ecková uvedla, že konkrétně je řeč o přestupku podle § 2 zákona č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži, ve znění pozdějších předpisů, který představuje zvláštní skutkovou podstatu přestupku pokrývající situace, kdy fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba znak „červeného kříže na bílém poli“ nebo slova „červený kříž“ nebo „ženevský kříž“ včetně jejich napodobenin neoprávněně použije. Vzhledem k tomu že předmětná

¹ K ní blíže na webových stránkách - <https://www.cervenyriz.eu/cz/nsmhp.aspx>

² Viz Příloha č. 1 – Dokument NSMHP – Znak Červeného kříže, jeho ochrana a užívání ze dne 19. 6. 2018.

skutková podstata nepokrývá případy, kdy může dojít též k hrubému znevážení znaku Červeného kříže, je důležité mít na paměti, že v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, v platném znění, (dále jen „ZNP“), je v § 3 obsažena rovněž obecná skutková podstata, přes kterou je uvedené protiprávní jednání řešitelné. Mgr. Ing. Strakoš připomněl, že k projednání obou přestupků je kompetentní obecní úřad obce s rozšířenou působností, a že v případě projednávání takovýchto přestupků je však vedle formálních znaků přestupku, nutno zkoumat i znak materiální, tj. společenskou škodlivost, kdy pro přestupek se vyžaduje vyšší stupeň společenské škodlivosti než nepatrný.

Dále byly ilustrativně prezentovány nejčastější formy zneužívání symbolu, např. v podobě užití znaku nebo jeho napodobeniny na fasádách obytných domů, u tzv. pivních pohotovostí či společností provozujících lékárny atp. Bylo zdůrazněno, že v rámci různých akcí či prodeje zboží by proto neměl být užíván znak červeného kříže na bílém poli, nýbrž např. modrý nebo zelený kříž.

Pro zodpovězení případných dotazů k výše uvedené problematice je možné obracet se elektronicky na adresu info@cervenykriz.eu nebo telefonicky na číslo: 251 104 111. Kontaktní osobou je Mgr. Helena Procházková.

II. Informativní vystoupení – Legislativní novinky

Mgr. Ing. Strakoš informoval účastníky KD o nedávných změnách v oblasti právních předpisů, které souvisí s přestupkovou problematikou či ji přímo řeší. Účastníci KD byli upozorněni na:

- **Zákon č. 173/2018 Sb.**, kterým se mění zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jehož důsledkem je zavedení deliktní odpovědnosti soudců Ústavního soudu, (dále též „ÚS“), a tedy změna ustanovení § 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále jen „ZOP“). Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 16. 8. 2018, kdy jeho účinnost je stanovena od 1. 12. 2018;
- **Zákon č. 176/2018 Sb.**, kterým se mění zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jehož důsledkem je mj. změna ustanovení § 14³ zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „SŘ“ nebo „správní řád“). Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 16. 8. 2018, kdy jeho účinnost je stanovena od 1. 11. 2018;
- **Zákon č. 178/2018 Sb.**, kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jehož důsledkem je po změně zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zavedení nové skutkové podstaty do ZNP, konkrétně „§ 5a - Přestupek porušení povinnosti

³ Do § 14 SŘ vložen nový odstavec 2 - "(2) Úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku."

mlčenlivosti v souvislosti s trestním řízením⁴. Tento zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 16. 8. 2018, kdy účinnosti, s výjimkou části V., nabyl téhož dne;

- **Usnesení vlády České republiky ze dne 31. 7. 2018 č. 498 o Zásadách tvorby právní úpravy přestupků**, které je dále dostupné též na webových stránkách MV (viz www.mvcr.cz).

Dále Mgr. Ing. Strakoš informoval účastníky KD o:

- sněmovním tisku č. 237 (novela zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů), jehož cílem je „zúžit“ možnost podávání kasačních stížností (vláda k němu zaujala negativní stanovisko);
- sněmovním tisku č. 256 (vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv) – zde část šedesátá sedmá – navrhovaná změna ZOP, konkrétně § 104 odst. 3 (jde jen o technickou úpravu textu);
- sněmovním tisku č. 274 (novela ZOP), kterým se do ZOP vrací zpátky domluva a upouští se od ukládání napomenutí příkazem na místě
- a o sněmovním tisku č. 84 (novela ZNP), jehož cílem bylo zrušit skutkovou podstatu přestupku znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci (návrh zákona byl zamítnut 12. 4. 2018).

III. Odpovědi na dotazy některých KÚ, popř. jiných správních orgánů, které MV obdrželo v souvislosti s konáním KD

1) Spor o místní příslušnost

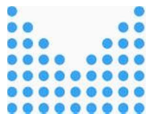
Dovolíme si požádat znovu o vysvětlení (aktualizaci) stanoviska pro řešení sporů o místní příslušnost. Z posuzování nám nyní dle všeho před zahájením řízení vypadla otázka předání věci pro vhodnost (viz Závěr č. 158 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017, ve znění jeho dodatku ze dne 20. 4. 2018⁵ – nelze postoupit pro vhodnost před zahájením řízení). Zbývají proto čistě kritéria dle § 62 ZOP.

Pokud městský úřad A (kterému byla věc poslána policií, neboť se tam momentálně zdržuje podezřelý) předá věc na základě usnesení podle § 64 odst. 2 ZOP městskému úřadu B a městský úřad B dojde k závěru, že také není místně příslušným a hodlá věc předat dále podle § 64 odst. 2 ZOP dalšímu městskému úřadu C, jedná se již o spor o místní příslušnost, který má být řešen dle § 62 odst. 4 ZOP, resp. v režimu § 11 odst. 2 SŘ nejbližše nadřízeným správním orgánem?

Nebo spor vznikne až v okamžiku, kdy by městský úřad C s tímto předáním věci nesouhlasil a chtěl spis vrátit zpět již na věci dříve zainteresovaným úřadům, tj. městskému úřadu B či městskému úřadu A?

⁴ „(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která poskytuje součinnost orgánům činným v trestním řízení, se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 8 odst. 7 trestního řádu. (2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 500 000 Kč.“

⁵ Dostupné z webové adresy: www.mvcr.cz

K věci viz např. usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu, (dále jen „NS“), ze dne 14. 12. 2017, sp. zn. 15 Td 36/2017 - ve věci místní příslušnosti u zpronevěry; dále pak též usnesení NS ze dne 15. 2. 2017, sp. zn. 7 Td 4/2017 - ve věci místa převzetí věci a naplnění trestného činu zpronevěry, nebo rozhodnutí NS ze dne 4. 2. 1998, sp. zn. 11 Nd 23/98 - ve sporu o místní příslušnost.

Odpověď:

Podle našeho názoru spor o místní příslušnost nastává až okamžikem, kdy některý z výše uvedených správních orgánů s předáním věci vysloví nesouhlas a vrátí jej, (nebo jej chce vrátit), správnímu orgánu, který mu jej předal. Pokud však správní orgán předanou věc projedná, ke sporu o místní příslušnost nedochází, neboť ten správní orgán, který řízení o přestupku provede, musí ve výroku svého rozhodnutí deklarovat i svou místní příslušnost.

2) K nahlížení do spisu

V poslední době se množí požadavek nahlížení do spisu a pořizování kopií v případech, kdy došlo k odložení věci dle § 76 odst. 1 písm. a) ZOP, jak ze strany podezřelých, kteří projeví zájem na zjištění v podstatě původce následného šetření, nebo postižených osob, které považují vyrozumění o odložení jako nedostatečné a uvádějí, že pouze zvažují případné podání žaloby; - např. na náhradu újmy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 23. 1. 2014, č. j. 1 Afs 87/2013-73). Lze tyto důvody považovat za dostačující k nahlédnutí do spisu dle § 38 odst. 2 SŘ?

Je nutné po podezřelém, který se v důsledku odložení věci nestal účastníkem řízení (obviněným), formálně požadovat prokázání právního zájmu, nebo má právo nahlédnout do spisu na základě toho, že spis byl veden na jeho osobu?

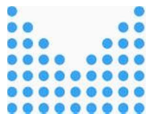
Odpověď:

Nejprve je třeba uvést, že podle § 38 odst. 1 SŘ jsou to účastníci řízení a jejich zástupci, kterým svědčí právo nahlížet do spisu, resp. všestranně se informovat o řízení, a to i v případě, že rozhodnutí ve věci je již v právní moci. Není-li účastník řízení zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce. ZOP je zákonem speciálním ve vztahu ke SŘ, kdy účastníky řízení pro účely přestupkového řízení vymezuje v § 68 ZOP. Nicméně dále je třeba zohlednit oprávnění nahlížet do spisu též u tzv. osob zúčastněných na řízení (viz § 71 či § 72 ZOP).

Pokud však řízení dosud zahájeno nebylo, popř. vzhledem k odložení věci ani nebude zahajováno, mají osoby včetně podezřelého právo nahlížet do spisu za podmínek stanovených § 38 odst. 2 SŘ (do celého spisu včetně všech osobních údajů); příp. mohou získat informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů⁶ - (možnost získat materiály ze spisu ale bez osobních údajů).⁷

⁶ Dle rozsudku NSS ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 As 80/2010-68.

⁷ Stranou uvedeného připomínáme rovněž možnost postupu podle § 12 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého

Zůstaneme-li v režimu SŘ, z ustanovení § 38 odst. 2 SŘ pak vyplývá, že tzv. jiným osobám (mezi které v takovémto případě patří i podezřelý) správní orgán umožní nahlédnout do spisu, avšak jen za podmínky, že prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popř. dalších dotčených osob anebo veřejný zájem. **Vzhledem k právě uvedenému proto je nutné i po podezřelém, který chce nahlédnout do spisu, požadovat prokázání právního zájmu nebo jiného vážného důvodu.**

S přihlédnutím k podmínkám stanoveným zákonem a konstantní judikatuře (mimoходом i tazatelem zmíněné) pak máme za to, že správní orgán se v případě takového požadavku musí v každém konkrétním případě důkladně zabývat tvrzenými důvody údajně opodstatňujícími nahlédnutí do spisu.

Právním zájmem nebo jiným vážným důvodem může být typicky snaha aktivně legitimované osoby opatřit si podklady pro podání soudní žaloby (její přípravy), opravného prostředku či ještě častěji pro řízení před civilním soudem (byla-li již žaloba podána⁸), popř. jiným orgánem veřejné moci.

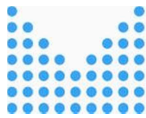
Dodejme však, že pokud by žádost o nahlédnutí do spisu byla odůvodněna jen obecnou formulací typu „žádám o nahlédnutí do spisu za účelem (případného) podání žaloby“ bez dalšího, takovéto obecné konstatování samo o sobě podle našeho názoru není dostačujícím důvodem pro to, aby žadateli bylo v jeho žádosti vyhověno. Protože žadatel musí své důvody, proč chce nahlédnout do spisu specifikovat (důkazní břemeno leží na žadateli), je na místě, aby ho správní orgán postupem podle § 45 odst. 2 SŘ vyzval k doplnění žádosti. Následně správní orgán posoudí existenci právního zájmu nebo jiného vážného důvodu. Jeho úkolem ale není, aby zkoumal, zda nahlédnutí do spisu bude vést k úspěšnému prosazení případných nároků žadatele např. před soudem či nikoliv, ani aby hodnotil případné výsledky nahlédnutí do spisu.

Bude-li právní zájem nebo jiný vážný důvod dostatečně prokázán, pak správní orgán přihlédne k proporcionálnímu zájmu, který je odepřením tohoto práva chráněn – totiž vezme v potaz práva dalších osob, jejichž výpovědi a osobní údaje mohou být ve spisu obsaženy a k nimž má ten, kdo nahlíží do spisu, přístup; tedy zhodnotí, zda by nahlížením do spisu nebylo porušeno právo těchto osob - a posléze rozhodne o tom, zda nahlédnutí do spisu umožní či ne. Případnou nepřípustnost nahlížení do spisu však nemůže odůvodnit obecným tvrzením o citlivosti informací. Stejně tak není důvodem pro odepření nahlédnutí do spisu např. hodnocení osoby žadatele (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2013, č. j. 9 Afs 29/2012-53).

---

je správce údajů povinen k žádosti subjektu údajů tomuto sdělit, jaké jeho osobní údaje zpracovává (jen jeho údaje, ne cizí).

⁸ K tomu viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 43/2015-67: „Existuje-li relevantní spojitost mezi správním řízením a zjištěními v něm učiněnými na straně jedné a probíhajícím soudním sporem na straně druhé, má zpravidla nejen žalobce, ale i žalovaný právní zájem na nahlédnutí do správního spisu ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu z roku 2004 za účelem vytvoření a přizpůsobení vlastní procesní strategie v soudním řízení.“

3) K zasilání odvolání osobě přímo postižené spácháním přestupku

V řízení je obviněný a osoba přímo postižená spácháním přestupku. Správní orgán vydá rozhodnutí o vině a obviněný se odvolá. Správní orgán poté zašle osobě přímo postižené spácháním přestupku odvolání obviněného k vyjádření. Je to správný postup? Důvodem dotazu je skutečnost, že se osoba přímo postižená spácháním přestupku téměř vždy k podanému odvolání vyjádří. Jak na tuto reakci pohlížet, když se jedná o osobu, která se nemůže odvolat, pouze je jí rozhodnutí oznamováno.

Odpověď:

Z metodiky OLG [„Často kladené dotazy (aktualizované ke dni 1. 3. 2018)“, str. 7] plyne, že procesní práva osoby přímo postižené spácháním přestupku stanovená v § 71 ZOP by měla být shodným způsobem aplikována v prvostupňovém řízení, v řízení o odvolání, v řízení o mimořádných opravných prostředcích (obnova řízení) i v řízení o dozorčích prostředcích (přezkumné řízení). I když se tedy osoba přímo postižená spácháním přestupku nemůže odvolat, má právo (jak uvedeno v citované metodice) na informaci o podaném odvolání, a to doručením jeho stejnopisu ve smyslu § 86 odst. 2 SŘ, a právo se k němu vyjádřit (v mezích daných § 97 ZOP).

4) K dokazování v případech, kdy není nařízeno ústní jednání

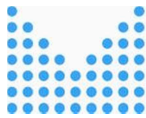
Dotaz k postupu správního orgánu po zahájení řízení o přestupku, není-li konáno ústní jednání (za předpokladu splnění zákonných podmínek dle § 80 ZOP) – je nutné provádět důkazy (§ 51 odst. 2 SŘ?) či vyzývat k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 SŘ?) apod.

Odpověď:

Pokud správní orgán obdrží veškeré potřebné podklady k projednání přestupku, (např. dle § 74 ZOP), které obsahují dostatek důkazů o vině pachatele, může se správní orgán rozhodnout, zda v dané věci vydá příkaz jako první úkon v řízení, nebo řízení o přestupku zahájí. Pokud se rozhodne pro druhou variantu (tedy, že ústní jednání není nezbytné pro zjištění stavu věci - viz § 80 odst. 2 ZOP), pak řízení o přestupku zahájí dle § 78 ZOP s tím, že ústní jednání nenařídí. Musí však poučit obviněného o jeho právu o nařízení ústního jednání požádat. Pokud obviněný o nařízení ústního jednání nepožádá (např. oznámení o zahájení řízení o přestupku bylo obviněnému doručeno fikcí, nebo obviněný na tuto skutečnost nereaguje), pak musí v každém případě svým úkonem umožnit obviněnému, aby se k podkladům pro vydání rozhodnutí o přestupku před jeho vydáním vyjádřil (viz § 36 odst. 3 SŘ). Tato výzva však může být doručena jako jakékoliv jiné písemnosti i fikcí. V tomto případě „dokazování“ ve smyslu procesních úkonů v řízení správní orgán neprovádí. Avšak své rozhodnutí o přestupku musí opřít o konkrétní důkazy (viz § 3 SR), které musí být obsaženy ve spise.

5) K ukládání správního trestu po 1. 7. 2017 v případě recidivy

Správně-deliktní minulost právnické osoby versus přitěžující okolnosti dle § 40 odst. 1 písm. c) ZOP. Lze přihlídnout při ukládání správního trestu právnické osobě ke skutečnosti, že za shodné protiprávní jednání byla před účinností ZOP pokutována za správní delikt?

Odpověď:

Podle našeho názoru ano. Dle § 112 odst. 1 ZOP se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Pokud tedy bylo protiprávní jednání před účinností ZOP považováno za (jiný) správní delikt, hledí se na něj ode dne účinnosti ZOP jako na přestupek, a přihlédne se proto k němu při ukládání správního trestu jako k přitěžující okolnosti.

6) K postavení Všeobecné zdravotní pojišťovny, (dále jen „VZP“), v řízení o přestupku po 1. 7. 2017

Je VZP účastníkem řízení, když uplatnila škodu v předcházejícím trestním řízení dle § 70 odst. 2 ZOP? Je třeba takového (před)účastníka řízení vyloučit z řízení o přestupku postupem podle § 28 SŘ?

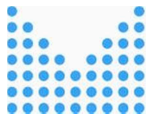
Odpověď:

Předně si je třeba uvědomit, že v trestním řízení je poškozený vnímán v širším slova smyslu než v přestupkovém řízení. Je tomu tak i proto, že orgány činné v trestním řízení mají více možností i času, během kterého mohou uplatněný nárok precizně posoudit.

Vzhledem k tomu, že ZOP v pojetí poškozeného navazuje na předešlou právní úpravu⁹, podle níž mohl být poškozeným pouze ten, jemuž byla škoda přestupkem způsobena přímo (jde o tzv. užší pojetí poškozeného), VZP v tomto případě nebude účastníkem řízení o přestupcích (rozhodně ne těch, které spadají do gesce MV). Ustanovení § 70 odst. 2 ZOP na tom nemůže nic změnit. Správní orgán proto není povinen vyrozumívat zdravotní pojišťovnu na základě § 70 odst. 1 ZOP.

Připomínáme, že uvedený výklad v návaznosti na požadavek náměstka ministra zdravotnictví o přehodnocení dosavadního názoru MV na tento problém podpořil dne 16. 11. 2017 i JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy a státní správy, když mj. uvedl, cit.: „Podle § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“), má příslušná zdravotní pojišťovna vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci. Podle § 55 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění jsou pro účely náhrady nákladů na hrazené služby podle odstavce 1 poskytovatelé povinni oznámit příslušné zdravotní pojišťovně úrazy a jiná poškození zdraví osob, kterým poskytli hrazené služby, pokud mají důvodné podezření, že úraz nebo jiné poškození zdraví byly způsobeny jednáním právnické nebo fyzické osoby. Oznamovací povinnost mají i orgány Policie České republiky, státní zastupitelství a soudy. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že oznamovací povinnost nedopadá na správní orgány, které vedou řízení o přestupku. Oznamovací povinnost předmětný zákon stanoví výlučně pouze vůči některým orgánům (viz § 55

⁹ Nová právní úprava pouze rozšířila nárok poškozeného o možnost domáhat se vydání bezdůvodného obohacení, nikoliv však o možnost domáhat se náhrady újmy, která nebyla způsobena přestupkem přímo, ale vznikla nepřímo (zprostředkovaně), např. v důsledku plnění z pojistné smlouvy.

odst. 2 až 4), přičemž se jedná o výčet taxativní, nikoliv demonstrativní. V daném výčtu pak správní orgány nejsou zahrnuty, tudíž po nich není možné s odkazem na dané ustanovení vyžadovat splnění oznamovací povinnosti. Zdravotní pojišťovna se může seznámit s požadovanými informacemi za podmínek stanovených v § 38 odst. 2 správního řádu. Toto ustanovení dává možnost jiným osobám než účastníkům řízení nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod. V případě, že pojišťovna není účastníkem řízení, lze ji považovat za jinou osobu ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu s tím, že její právní zájem na nahlédnutí do spisu je prokázán potřebou opatřit si podklady pro účely uplatnění nároku podle § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb.“.

7) K rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 100 odst. 1 ZOP

Má být ve výroku o zrušení přezkoumávaného rozhodnutí pouze to, že se toto rozhodnutí „ruší“ nebo tam může být „ruší a vrací správnímu orgánu“ s tím, že po vrácení by v podstatě správní orgán předal spis Policii ČR, která na něj čeká?

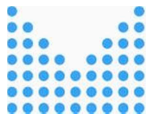
Odpověď:

Podle našeho názoru je ustanovení § 100 odst. 1 ZOP speciálním k § 97 odst. 3 správního řádu, a proto lze v přezkumném řízení podle § 100 ZOP rozhodnutí pouze zrušit. Tento závěr podporuje i to, že smyslem přezkumného řízení podle § 100 ZOP není projednání věci v novém řízení, ale odstranění rozhodnutí o přestupku jako překážky věci pravomocně rozhodnuté pro řízení trestní (viz též důvodová zpráva k ZOP).

8) K přehledu přestupků

Z dopisu náměstka ministra vnitra JUDr. PhDr. Mlsny, Ph.D., ze dne 19. 7. tohoto roku vyplývá, že krajské úřady budou zpracovávat dílčí přehledy přestupků z území svého správního obvodu prostřednictvím „excelovských formulářů“, které budou v první fázi zaslány na „věcně příslušné“ obce projednávající přestupky podle příslušných skutkových podstat, kdy posléze budou obce vyplněné „excelovské formuláře“ zasílat krajskému úřadu, který provede „patrně“ ruční sčítání a vyplněné „excelovské formuláře“ bude zasílat příslušným ústředním orgánům státní správy podle věcné příslušnosti. Po prostudování obsahu uvedeného způsobu sběru dat z území a po zhodnocení zkušeností s tzv. starým výkazem přestupků (pouze jeden formulář) a zpracováním údajů o tzv. domácím násilí a dále pak s ohledem na množství formulářů (podle principu jeden zákon – jeden formulář) lze odůvodněně dospět k závěru, že tento způsob sběru dat bude pro všechny (jak obce, tak kraje) velmi administrativně, technicky, časově a personálně zatěžující (nehledě na skutečnost, že dikce § 110 ZOP neukládá krajským úřadům tuto povinnost). V této souvislosti odkazují např. na Ministerstvo průmyslu a obchodu, které nebude zatěžovat obecní ani krajské živnostenské úřady, když veškeré údaje o přestupcích jsou vedeny v informačním systému registru živnostenského podnikání. Z výše uvedených skutečností navrhuji přehodnocení způsobu tvorby přehledu přestupků projednaných orgány obcí a krajů za rok 2018 a uvedený problém projednat v rámci KD.

Odpověď OLG:

K účelu přehledu přestupků - přehled přestupků podle § 110 ZOP navazuje na tzv. výkaz přestupků podle § 96 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. **Při přípravě ZOP bylo rozhodnuto, že se údaje budou shromažďovat ve vztahu ke všem skutkovým podstatám. Tyto údaje jsou nutným předpokladem pro provedení reformy zvláštní části přestupkového práva.** Opakovaně je totiž vznášen požadavek, aby byl vnesen řád do jednotlivých skutkových podstat přestupků. Předpokládáme, že **údaje shromážděné v následujících dvou letech** poskytnou dostatečný základ pro reformu zvláštní části přestupkového práva a **následně bude možné znovu vyhodnotit podobu a rozsah vytváření přehledu přestupků tak, aby tato činnost nadměrně nezatěžovala jednotlivé správní orgány, zejména pak orgány samospráv.**

K prvnímu přehledu přestupků - povinnost vytvářet přehled přestupků byla zakotvena s účinností od 1. 7. 2017, nicméně MV přijalo výklad, podle něhož má být přehled přestupků **zpracován poprvé až za rok 2018.**

K návrhům na odklad plnění povinností - jiné způsoby získání údajů, např. zřízení nového informačního systému či rozšíření stávajících informačních systémů, by přitom znamenaly výrazný časový odklad a také vysoké finanční náklady. Tím není vyloučeno, aby na některých úsecích veřejné správy byly dosavadní informační systémy využity, pokud z nich bude možné získat potřebné údaje (např. na úseku živnostenských úřadů).

K metodické činnosti MV - za účelem sjednocení postupu vytváření přehledu přestupků zpracovalo MV **metodickou pomůcku**, kterou rozeslalo v listopadu 2017 ostatním ústředním správním úřadům a zároveň ji zveřejnilo na svých internetových stránkách. Spolu s metodickou pomůckou byla zveřejněna též vzorová šablona přehledu přestupků. **V červenci tohoto roku pak ministr vnitra oslovil ostatní ministry a vedoucí jiných ústředních správních úřadů s žádostí o jednotný postup při komunikaci s orgány obcí a krajů a s doplňujícími informacemi s cílem upřesnit některé otázky, které vyvolávaly v praxi nejasnosti. Zároveň byly osloveny krajské úřady s žádostí o poskytnutí součinnosti při zpracovávání přehledu přestupků.**

K formě spolupráce s krajem - doporučená **forma spolupráce s orgány obcí a krajů vychází ze zkušeností MV** se zpracováváním zmiňovaného výkazu přestupků. Doporučený postup bude spočívat v tom, že **ústřední správní úřady vytvoří s využitím vzorové šablony zpracované MV šablony k zákonům ve své gesci, které zašlou k vyplnění krajům a jejich prostřednictvím obcím.** MV již šablony k zákonům ve své gesci zpracovalo a rozeslalo. Z doporučeného postupu vyplývá, že orgány obcí a krajů nebudou zatíženy vytvářením šablon ani zjišťováním, kterému ústřednímu správnímu úřadu mají údaje o přestupcích zaslat. Obdobně jako v předchozích letech pak **kraje shromáždí údaje od obcí a konsolidované údaje v podobě vyplněných šablon vrátí stejnou cestou ústřednímu úřadu, od nějž příslušnou šablonu obdrželo.** Úloha krajů jako neopominutelného článku mezi ministerstvem a obcemi vychází z jejich metodické a kontrolní úlohy, kterou plní vůči

obcím. Přitom i pro kraj mají konsolidované údaje vztahující se k jeho území význam pro jeho další činnost.

K podobě tabulky a procesu sčítání - podoba tabulky vychází z velké části přímo ze zákona. Diskutována byla přitom již na březnovém KD. **S ohledem na pokročilé přípravy již není časový prostor provádět ve vzorové tabulce další změny.** Tabulka vychází z metodické pomůcky, se kterou již byly seznámeny všechny správní orgány, a proto není vhodné nyní zásadním způsobem měnit navržený způsob sběru údajů. I při dílčích změnách by přitom zůstala vyšší administrativní zátěž v porovnání s dřívějším výkazem přestupků, což je dáno již tím, že mají být zjišťovány údaje ve vztahu ke všem skutkovým podstatám, na rozdíl od výkazu přestupků, který podrobněji strukturoval údaje pouze ve vztahu k zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Prvostupňové orgány budou vyplňovat pouze údaje o reálně projednávaných skutkových podstatách. V případě, že nebudou skutkovou podstatu projednávat, není nutné do tabulky vypisovat žádný údaj (např. 0, - apod.)

Pro účely co nejjednoduššího zpracování souhrnných údajů za území kraje připravilo MV **pro krajské úřady návod, jakým způsobem lze provést konsolidaci údajů bez nutnosti manuálního sčítání jednotlivých údajů**, (viz Příloha č. 2 k zápisu z KD).

9) Dotazy k nálezu ÚS ze dne 9. 7. 2018, sp. zn. II. ÚS 955/18, podle něhož je osobou blízkou i „přítel“ (velmi dobrý kamarád)

Z nálezu: „1. Pojem „osoba blízká“ podle čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod znamená, že osoba může odmítnout vypovídat jako svědek i tehdy, není-li mezi dotčenými osobami vztah rodinný, nýbrž jen silný citový vztah, kdy by újmu jedné osoby pociťovala druhá osoba jako újmu vlastní. Břemeno tvrzení ohledně takového vztahu spočívá na svědkovi. Přátelství ovšem může představovat stejně pevné anebo dokonce i silnější pouto, nežli je tomu u rodinných vztahů, a to podle rčení, že nikdo si nevybírá vlastní rodinu, nýbrž právě své přátele.“

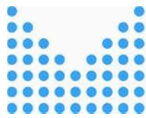
Obecně dotaz: *Dotazujeme se na dopad nálezu ÚS na řízení o přestupcích.*

Odpověď:

Jde o nálezu ÚS, a proto je nutné ho respektovat. Sice se primárně vztahoval na trestní řízení, úměrně však dopadá i na řízení o přestupku.

Dotaz A) *Problematika přestupků, které lze zahájit jen se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku (zejm. určené přestupky proti občanskému soužití a majetku)*

- § 7 odst. 7 ZNP „(7) Řízení o přestupku podle odstavce 1 písm. b) nebo c) anebo odstavce 2 písm. b) **spáchaném mezi osobami blízkými** anebo o přestupku podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2 písm. a) lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.“
- § 8 odst. 7 ZNP „(7) Řízení o přestupku podle odstavce 1 nebo 3 **spáchaném mezi osobami blízkými** lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.“

V této části nás v návaznosti na předmětný nález ÚS především zajímá:

- a) **zda, případně jaký postupem, budou správní orgány povinny před zahájením řízení zkoumat, a jak budou případně posuzovat, zda mezi osobou přímo postiženou spácháním přestupku a podezřelým BYL/NEBYL přátelský vztah dosahující takové intenzity, že se JEDNÁ/NEJEDNÁ o osoby blízké** (... aby správní orgán zjistil, zda k zahájení řízení o přestupku JE/NENÍ nezbytný souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku);
- b) **zda v případech, kdy řízení již bylo zahájeno bez souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku** (neboť např. ze spisové dokumentace žádný hluboký přátelský vztah mezi pachatelem a osobou přímo postiženou spácháním přestupku nebyl zřejmý) **je povinností správního orgánu vždy zkoumat, zda mezi osobou přímo postiženou spácháním přestupku a obviněným BYL přátelský vztah dosahující takové intenzity, v důsledku čehož se jedná o osoby blízké** (... a tedy pro pokračování v řízení je nezbytný souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku)?

Odpověď:

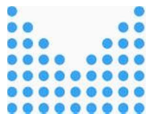
Pokud jde o otázky pod bodem A), v těchto případech doporučujeme vést řízení z moci úřední bez vyžadování udělení souhlasu. Správní orgán zde nebude poučovat, protože mu ve většině případů nebude okolnost o tom, že by šlo o osoby blízké (ve smyslu nálezu ÚS) známa. Pokud by ale v řízení dodatečně vyšlo najevo, že jsou „přáteli na život a na smrt“, bude se muset v řízení otázkou zabývat. Posouzení, zda v tom či onom případě půjde o přátelský vztah vyšší intenzity, je na správní úvaze správního orgánu. S ohledem na specifika každého jednotlivého případu nelze k otázce, jak tento vztah zkoumat, stanovit jednoznačný návod.

Dotaz B) Právo na odepření podání vysvětlení dle § 137 odst. 1 SŘ: „(4) ... O odepření podat vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.“ V této části nás v návaznosti na předmětný nález ÚS především zajímá:

- **zda do poučení o právu odepřít podání vysvětlení má být doplněno, že osobami blízkými se dle nálezu ÚS rozumí i osoby s hlubokým přátelským vztahem;**
- **jaký má být postup správního orgánu, pokud osoba předvolaná k podání vysvětlení po poučení sdělí, že odepírá podat vysvětlení dle § 137 odst. 1 SŘ, jelikož by mohla svému blízkému příteli, k němuž má hluboký vztah, způsobit nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt (přestupek)?**

Odpověď:

Pokud jde o otázky pod bodem B) – podle našeho názoru stávající poučení o právu odepřít podání vysvětlení je zcela dostačující a není nezbytné ho ve světle nálezu ÚS upravovat. Ostatně právo náleží bdělým. Pokud osoba předvolaná k podání vysvětlení po poučení sdělí, že odepírá podat vysvětlení, jelikož by mohla svému blízkému příteli, k němuž má hluboký vztah, způsobit nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo přestupek, máme za to, že své tvrzení musí věrohodně prokázat. Je třeba uvážit význam přestupkového řízení a veřejný zájem na stíhání drobné kriminality.

V tomto směru musí být osoba důrazně upozorněna na následky, nebude-li se její tvrzení zakládat na pravdě.

Dotaz C) *Právo odepření výpovědi svědka dle § 55 odst. 4 SŘ: „(4) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt.“ V této části nás v návaznosti na předmětný náleží ÚS především zajímá:*

- **zda do poučení o právu odepřít výpověď svědka má být doplněno, že osobami blízkými se dle nálezu ÚS rozumí i osoby s hlubokým přátelským vztahem;**
- **jaký má být postup správního orgánu, pokud předvolaný svědek po poučení sdělí, že odepírá podat svou výpověď dle § 55 odst. 4 SŘ, jelikož by mohl svému blízkému příteli, k němuž má hluboký vztah, způsobit nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt (přestupek)?**

Odpověď:

Pokud jde o otázky pod bodem C) – ani zde nevidíme důvod, pro který by muselo být stávající poučení svědka upraveno. Zde náleží ÚS pravděpodobně přispěje k tomu, že v řadě případů přestanou svědci pro údajné přátelství s obviněným svědčit, což při absenci jiných důkazů povede k zastavení řízení. Bude proto nezbytné, aby správní orgán v každém případě toto tvrzení prověřil i upozornil svědka na případné následky bezdůvodného odmítnutí podat svědeckou výpověď. Správní orgán by rovněž měl na základě podkladů, kterými již disponuje např. od policie, před zahájením řízení bedlivě uvážit, zda je tu či onu osobu nezbytné jako svědka předvolávat. Fakta, která zjistí s přípravných materiálů, často postačí k vytvoření dostatečného právně relevantního úsudku.

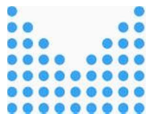
IV. Různé informace

Dále Mgr. Ing. Strakoš, JUDr. Zajonc a Mgr. Tichý z OLG uvedli následující:

1) Pokud jde o dotaz KÚ Pardubického kraje k GDPR – tazatel byl v podrobnostech odkázán na odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality a na „miniweb“ k GDPR dostupný z webových stránek www.mvcr.cz

2) Pokud jde o dotaz KÚ Jihočeského kraje k § 9 ZNP (*Přestupky na úseku podnikání*) – tazatel byl odkázán na věcně příslušné ministerstvo, tj. Ministerstvo průmyslu a obchodu.

3) Následoval výstup k chybám na příkazových blocích a způsobu jejich napravení. Účastníci KD byli informováni o tom, že MV se zabývalo různorodou praxí Městské policie hl. m. Prahy, (dále jen „MPP“), při vyřizování přestupků příkazem na místě formou příkazového bloku, a dále že vzalo v úvahu poznatky MPP k různorodé praxi některých ministerstev při přezkoumávání příkazových bloků za použití § 94 a násl. SŘ ve spojení s § 101 ZOP. V rámci této informace Mgr. Ing. Strakoš definoval nejčastější problémy. Výsledkem poznatků bude

metodický materiál, který aktuálně zpracovává OLG. Tento bude dostupný na webových stránkách www.mvcr.cz.

4) Účastníci KD byli dále informováni, že dne 21. 9. 2018 se uskuteční další zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání. Na příštím zasedání se mají řešit tyto body: 1) Podmínky vzniku odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přešůpek a určení subjektu odpovědného za přešůpek spočívající ve výkonu podnikatelské činnosti bez veřejnoprávního oprávnění a přešůpek spočívající ve výkonu podnikatelské činnosti překračujícím rozsah tohoto oprávnění; 2) K možnosti podat odvolání proti usnesení o odložení věci podle § 76 odst. 4 ZOP a k některým souvisejícím otázkám; 3) Vliv stavení promlčecí doby na uplynutí mezní promlčecí doby podle § 32 odst. 3 ZOP a § 46e odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů; 4) Lhůta pro zahájení přezkumu příkazu na místě podle § 101 ZOP.

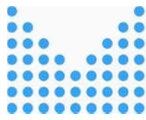
5) Dále byli účastníci KD upozorněni na časté otázky podřízených správních orgánů, zřejmě vyplývající z nepochopení rozdílů mezi tzv. zkouškou zvláštní odborné způsobilosti, (dále též „ZOZ“), dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 312/2002 Sb.“), a tzv. zkouškou odborné způsobilosti ve smyslu § 111 ZOP. Mgr. Ing. Strakoš zdůraznil, že obě zkoušky je třeba důsledně rozlišovat. Pokud se tedy ptá např. úřad na to, zda může úředník, který absolvoval ZOZ podle vyhlášky MV č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, pro správní činnost „přestupkové řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku“ a dále „přestupková řízení ve věcech bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na úseku dopravy a silničního hospodářství a správních řízeních souvisejících“ rozhodovat o přestupcích (tj. vydávat příkaz, provádět správní řízení včetně ústního jednání, vydávat rozhodnutí ve věci apod.)

a) podle nejruznějších zákonů, tj. nejen ve vztahu k těm, u nichž zvláštní odbornou způsobilost prokázal,

b) anebo zda může rozhodovat jen o těch přestupcích, u nichž úspěšně složil tuto zkoušku pro příslušnou správní činnost,

pak je k tomu třeba uvést, že v takovém případě zmiňovaný úředník může (s ohledem na výše uvedené) rozhodovat pouze o těch přestupcích, k nimž má splněnou ZOZku. Zkouška zvláštní odborné způsobilosti (např.) na úseku přestupkového řízení ve věci pořádku ve státní správě, pořádku v územní samosprávě, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku nemůže nahradit např. ZOZku v ochraně ovzduší nebo ve vodním hospodářství. Jde o různé oblasti veřejné správy, pro které platí vždy příslušná ZOZka.

Pokud vyvstává otázka, zda může být předsedou komise pro projednávání přestupků, která bude řešit přestupky na úseku zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, úředník, který splňuje ZOZku pro správní činnost „přestupkové řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku“, pak odpověď je, že ne. V čele takovéto komise, kterou starosta zřizuje podle § 61 ZOP může být osoba, jež splňuje ZOZku ze sociálně-právní ochrany dětí, a která přirozeně splňuje kvalifikační předpoklady dle ZOP.

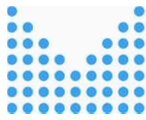

6) Účastníci KD byli rovněž informováni o tom, že MV při výkonu správní činnosti v konkrétních případech zjistilo chybné zápisy v Evidenci přestupků. Např. povinný správní orgán do Evidence přestupků chybně zapsal druh správního trestu, nebo dokonce zapsal skutek z léta 2016, ač se do Evidence přestupků zapisují přestupky spáchané až od 1. 10. 2016. Tyto chyby MV neprodleně odstranilo v rámci přezkumných řízení. KÚ byly v této souvislosti vyzvány, aby MV předkládaly spolu se spisovým materiálem k případnému provedení přezkumného řízení, příslušné ID kódy, které generují správní orgány prvních stupňů, a které následně umožňují provádět změny v údajích v Evidenci přestupků.

7) Závěrem tohoto bodu byly účastníkům KD sděleny termíny konzultačních dnů pro rok 2019, a to následně: **12. 3., 11. 6., 10. 9., 10. 12. 2019.**

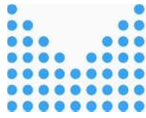
V. Relevantní judikatura a doporučená literatura pro přestupkové řízení

- 1) **Rozsudek NS ze dne 1. 8. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4208/2016** – k definování veřejného prostranství
- 2) **Rozsudek KS v Brně ze dne 27. 4. 2018, č. j. 41 A 21/2017 – 35** – zde bylo potvrzeno, že i vytí a štěkot psů je způsobilé porušit noční klid a naplnit tak skutkovou podstatu přestupku podle § 5 ZNP
- 3) **Usnesení NS ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 8 Tdo 751/2017** – k těžké újmě na zdraví
- 4) **Usnesení NS ze dne 20. 9. 2017, sp. zn. 8 Tdo 1051/2017** – ke skutkové podstatě trestného činu podvodu
- 5) **Nález ÚS ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. II. ÚS 131/18** – k právu právnické osoby zvolit si obhájce
- 6) **Nález ÚS ze dne 17. 8. 2018, sp. zn. II. ÚS 644/18** – v právním státě nelze jednotlivce nutit předkládat soudům nepravdivé či zavádějící údaje, byť mu to poradí advokát
- 7) **Nález ÚS ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17** – k přípustnosti důkazu tajně pořízenému zvukovým záznamem z porady senátu soudu
- 8) **Usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, sp. zn. 2 As 196/2016** – k nezohlednění vyjádření osoby zúčastněné na řízení – *„Nezabýval-li se krajský soud podstatným vyjádřením osoby zúčastněné na řízení, nezakládá to samo o sobě nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Jedná se však o vážnou vadu řízení, která dle okolností případu může vést ke zrušení rozhodnutí napadeného kasační stížností [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]“*
- 9) **Usnesení NSS ze dne 16. 5. 2018, č. j. 10 As 2/2018-24**, jímž byla rozšířenému senátu NSS postoupena otázka, jakou lhůtu je třeba použít na zánik trestnosti správního deliktu
- 10) **Rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 – 49** – z rozsudku: *„[31] K námitce, že krajský soud nesprávně posoudil otázku aplikovatelné právní úpravy, neboť vypořádal pouze jeden aspekt možné výhodnosti skutkové podstaty, avšak opomenul, že nová právní úprava je pro stěžovatele výhodnější v mnoha dalších ohledech, o čemž však měl provést úvahu správní orgán, NSS konstatuje, že zásada použití pozdější příznivější právní úpravy zakotvená v čl. 40 odst. 6 Listiny a provedená § 7 odst. 1 zákona o přestupcích, resp. § 2*

odst. 1 ZOP neznamená, že správní orgán, či soud je povinen vypracovat rozsáhlý traktát na téma srovnání právní úpravy účinné v době spáchání deliktu a právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů. Výhodnost právní úpravy pro pachatele je sice třeba posoudit komplexně, avšak zároveň s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu a námitkám pachatele, tedy nikoli hypoteticky a teoreticky s ohledem na všechny možné i nemožné okolnosti, jak se toho ve své podstatě domáhá stěžovatel...“

- 11) **Usnesení MS v Praze ze dne 30. 5. 2018, č. j. 13 A 51/2018 – 13** – právní věta: *„V řízení o žalobě proti rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí vydanému ve zkráceném přezkumném řízení (§ 98 s. ř.) je podle § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušným ten krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který v předcházejícím správním řízení, z něhož rozhodnutí přezkoumávané ve zkráceném přezkumném řízení vzešlo, vydal rozhodnutí v prvním stupni.“*
- 12) **Rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2018, č. j. 10 As 15/2018 – 36** – právní věta: *„I. Pokud obecní policie provozuje kamerový systém za účelem odhalování přestupků, které jsou ovšem mimo její působnost [§ 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve spojení s dalšími ustanoveními téhož zákona nebo zvláštních zákonů], je takový kamerový systém provozován v rozporu s § 24b odst. 1 zákona o obecní policii. Důkazy z takového systému vzešlé jsou nezákonné a procesně nepoužitelné. II. Obecní policie nemohla v době před 1. 7. 2017 provozovat kamerový systém, jehož jediným či hlavním cílem bylo monitorovat dodržování povinnosti zastavit vozidlo na signál červeného světla [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)].“*
- 13) **Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 59/2018 – 36** – právní věta: *„Písemnost, kterou je třeba dle § 19 odst. 4 správního řádu doručit do vlastních rukou účastníka řízení, v tomto případě rozhodnutí, vyznačí správní orgán v souladu s § 19 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v datové zprávě příznakem „do vlastních rukou“.“*
- 14) **Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 4 As 82/2018 – 37** – právní věta: *„Otisk razítka na zásilce vyhotovené v rámci služby DopisOnline pravidelně osvědčuje den podání poštovní zásilky ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, ledaže by žalobce prokázal opak.“*
- 15) **Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 319/2017-37** – zde se NSS mj. zabýval včasností uplatněné námitky (systémové) podjatosti, kdy konstatoval následující – stěžovatel namítal tzv. systémovou podjatost správního orgánu příslušného k projednání věci den před nařízeným jednáním, tj. 22. 9. 2015, o jeho příslušnosti však prokazatelně věděl již z příkazu, proti němuž podal odpor dne 26. 8. 2015 – je tedy zjevné, že námitku neuplatnil bezodkladně
- 16) **Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 255/2017-27** – neprovedení společného řízení dle § 57 odst. 1 PřesZ (shodně § 88 odst. 1 ZOP) nelze považovat za takovou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu (dále ke společnému řízení a přezkumnému řízení)
- 17) **Rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 As 268/2017 – 45** – údaj o formě zavinění je obligatorní náležitostí rozhodnutí o přestupku – ale až od 1. 10. 2015;

rozišení mezi vědomou a nevědomou nedbalostí není podstatné pro posouzení viny, může se promítnout toliko při rozhodování o druhu a výměře sankce

- 18) **Rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 As 240/2017 – 37** – k sériovým omluvám – „Právní úprava omluvy z ústního jednání o přestupku klade i na obviněného z přestupku, který se omlouvá, požadavky a zcela rozhodně nejde o nástroj, který by měl sloužit k naprostému znemožnění projednání přestupku. V případě sériových omluv z jednání lze po obviněném spravedlivě žádat, aby při každé další omluvě stále úzkostlivěji dbal na to, aby naplnil požadavky na něj kladené v souvislosti s omluvou. Jakkoli má obviněný z přestupku právo na jeho projednání ve své přítomnosti, k jehož zabezpečení má napomoci i možnost omluvit se z jednání, svědčí-li pro to důležité důvody, nelze přehlížet, že opakované omluvy z nařízeného jednání mohou v krajním případě zmařit možnost takové projednání vůbec uskutečnit. Aby se tomu tak nestalo, je zcela na místě po obviněném z přestupku, který se v daném řízení opakovaně z ústního jednání omluvil, požadovat, aby v co nejširší míře usiloval o svou účast u nařízeného jednání nebo, není-li to možné, aby s každou další omluvou stále více dbal na to, aby o ní byl správní orgán zpraven, a to, pokud možno, předem.“

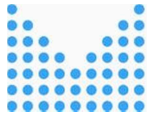
Přehled o aktuálně dostupné literatuře k přestupkům (doporučená literatura)

- Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2017
- Kučerová, H., Horzinková, E. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou. Praha: Leges, 2017
- Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou. Praha: Leges, 2018
- Bohadlo, D., Brož, J., Kadečka, S., Průcha, P., Rigel, F., Šťastný, V. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018
- Strakoš, J. Zákon o některých přestupcích (č. 251/2016 Sb.). Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018

Články časopis Správní právo, týkající se přestupkové problematiky (rok 2018)

- Prášková, H. Jednání za právnickou osobu v řízení o přestupku (3/2018)
- Strakoš, J. Poznatky k přechodným ustanovením zákona č. 250/2016 Sb. hmotněprávní povahy a úvahy nad nimi (I.), (3/2018)
- Lechner, T. Podání v elektronické podobě podle správního řádu (4-5/2018)
- Sýkora, M., Šlesinger, J. Zákonné limity provedení exekuce správního rozhodnutí na peněžitě plnění vydané v přenesené působnosti prostřednictvím soudního exekutora (4-5/2018)
- Homolková, B. Souběžná odpovědnost právnických a fyzických osob za správní delikty (6/2018)
- Strakoš, J. Poznatky k přechodným ustanovením zákona č. 250/2016 Sb. hmotněprávní povahy a úvahy nad nimi (II.), (6/2018)

- Chudoba, M. Několik poznámek ke lhůtám podle správního řádu (6/2018)

VI. Závěr

Příští KD se uskuteční **dne 11. 12. 2018 (od 9.30 hod.) formou videokonference**. Případné dotazy či podněty na KD zasílejte na e-mail. adresu: jan.strakos@mvcr.cz nejpozději do **30. 11. 2018**.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Příloha:

1. *Dokument NSMHP – Znak Červeného kříže, jeho ochrana a užívání ze dne 19. 6. 2018*
2. *Metodický materiál OLG - Postup pro sčítání údajů z jednotlivých dílčích přehledů přestupků*